

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejeman velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravništvo in ekspedijer v „Katol. Tiskarni“, Vodnikovc ulice št. 2.

Rekopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 198.

V Ljubljani, v petek 30. avgusta 1895.

Letnik XXIII.

Vabilo na naročbo.

S 1. septembrom pričinja se nova naročba, na katero uljudno vabimo p. n. občinstvo.

„SLOVENEK“

velja za ljubljanske naročnike v administraciji:

Vse leto 12 gl. | Četrt leta . 3 gl.
Pol leta 6 „ | Jeden mesec 1 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec.

Po pošti velja predplačan:

Vse leto . 15 gl. | Četrt leta 4 gl. — kr.
Pol leta . 8 „ | Jeden mesec 1 „ 40 „

Upravništvo „Slovenca“.

Zavetišče za pijance.

Velika nadloga za javno in družinsko življenje v pravem in gmotnem oziru so ljudje, ki se vdajajo vpijanljivim pijačam v toliki meri, da izgube vso нравno moč ter životarijo kot sužnji alkoholizma. Cerkev ima v tem oziru lepo polje svojega delovanja in izvršuje ta težavni posel tudi z vspehom vsaj pri takih, ki še niso izgubili vse svoje нравne moči. A tudi za popolno izgubljenje je treba poskrbeti, da žive človeka dostojno življenje in da so neškodljivi svojemu bližnjemu. Glede oskrbovanja takih alkoholistov pa mora nastopiti svetna oblast z vstavljanjem javnih zavetišč za pijance. V Severni Ameriki, na Angleškem, v Švediji in Norvegiji, v Nemčiji in Švici so že vstanovljeni taki zavodi in jako vspešno delujejo.

Tudi v avstrijskih postavodajalnih zborih, in to v državnem, kakor tudi v deželnih zborih, se je že večkrat povdarjalo, kako potrebno bi bilo, da se tudi

pri nas sklene zakon, po katerem naj bi se napravljala zavetišča za pijance.

Sedanjí voditelj justičnega ministerstva vitez Kral je vsled tega izročil predsedništvu državnega zbora načrt zakona, po katerem naj se vstanavljajo v Avstriji zavetišča za pijance.

Glavna določila tega načrta so nastopna:

Snujejo naj se v naši državi zavetišča za pijance in sicer s tem namenom, da se vzdržujejo, nadzorujejo in oskrbujejo alkoholisti. Take zavode sme snovati država, dežele, okraji ali občine. Tudi več dežel skupaj sme osnovati tak skupen zavod.

Vstop v taka zavetišča je prostovoljen ali prisiljen.

Ako torej pijanec sam prosi vsprejema v zavetišče — no s takimi prostovoljci zavetišča ne bodo imela veliko posla — se mu dovoli, ako je kaj upanja glede na njegove duševne moči, da se bo odvadil pijače. Ta sklep pa mora prosilec naznaniti pred sodiščem in ko vstopi, se mora podvreči hišnemu redu ter mu ni več prosto oditi iz zavetišča, kader bi se njemu poljubilo, marveč da ga odslové, kader to kot umestno spoznajo zdravniki.

Potom sodišča se prisiljeni izročajo v taka zavetišča:

1. Ljudje, ki so bili v teku zadnjega leta, odkar so bili zaradi pijančevanja obsojeni, zopet trikrat kaznovani zaradi pitja.

2. Duševno oboleli pijanci iz navade, ki so po norišnicah zopet dobili samozavest, a še nimajo toliko нравne sile, da bi se sami mogli braniti pijančevanja.

3. Pijanci iz navade, ki so, če tudi ne na duhu bolni, svojim domačim nevarni v нравnem ali gospodarskem oziru ali pred katerimi niso ljudje življenja varni.

V zavetišču sme alkoholist živeti dve leti brez presledka. Čez dve leti ne sme nikdo biti v takem

zavodu. Pač pa se sme zopet vsprejeti, ako je po prestanih dveh letih v zavetišču izpuščen zopet zabredel v svojo staro navado.

Zavetišča za pijance naj se tako vravnajo, da se ljudje odvadijo opojljivih pijač ter da s primerno vzgojo in življenjem zadobé več in večjih telesnih in duševnih močij ter se s tem utrdijo proti svoji strasti. Glede oskrbovanja imajo ti zavodi lahko več razredov. Vrhovno nadzorstvo nad zavodi pripada državi.

Odlok, s katerim se kedo izroči zavetišču za pijance, izda vsako skrajno sodišče, in sicer uradno vselej, kader koga več nego trikrat v jednom letu obsodi zaradi pijančevanja, sicer se mora za tak odlok staviti nasvet. Tak nasvet smejo sodišču predložiti stariši, otroci, soprogi, oskrbniki, predstojniki bolnišnic in norišnic ter državno pravdnništvo. Glede surovežev, ki v pijanosti divjajo ter so nevarni zdravju in življenju bližnjega, ima tudi županstvo dotične občine pravico, staviti tak nasvet.

Očetovska oblast preneha za toliko časa, dokler je taka oseba v zavetišču in nje otrokom se mora za to dobo postaviti oskrbnik.

Načrt zakona v sklepu našteva tudi kazni za one, ki bi zabranjevali blagodejno in vspešno delovanje takih zavodov.

Kedor bi nagovarjal človeka, bivajočega v zavetišču, da naj uide, ali ga pri pobegu podpiral, kaznovan bo do šest mesecev. Kdor bi dajal osebam v zavetišču opojnih pijač, kaznovali bi ga od treh do šest mesecev itd.

To so glavna določila vladnega načrta glede zavetišč za pijance.

Predloga ima mnogo dobrega, pogrešamo pa, da se premalo poudarja verska stran vzgoje, ki bi bila najbolj potrebna v takem zavodu. Toda o tem bodo govorili poslanci, ki se bodo v jesenskem zasedanju državnega zbora posvetovali o tem vladnem

LISTEK.

Popotovanje Miška Zmetenka in Lenarta Barigeljca.

Črtica iz dijaškega življenja; spisal Janko Barle.

V.

Naša popotnika držala sta se na svojem potu največ železne ceste. Večkrat morala sta poslušati opomin prijaznih železniških čuvajev, da je za pešce druga pot, kot pa ona, po kateri vozi železnica. Dolina Savska postajala je vedno bolj ozka, samotna in pa pusta, česar ne očitajo toliko oni, kateri se vozijo na hitri železnici, pač sta pa čutila utrujena in lačna naša popotnika. Hitela tudi nista, tako, da ju je zatekel še preje, nego sta prišla do Litije, večer. Ker sta se še vroče spominjala britkosti prejšnje noči, nista hotela več v naravi prenočiti, ker se je tudi vreme nekoliko spremenilo in počel tih dežek napajati žejno zemljo. Dežnika seveda nista premogla, zato sta bila vsa srečna, ko sta dobila v neki hišici gori na železnici dovoljenje, da smeta ondukaj ostati čez noč. Bili so res ljubeznjivi ljudje v oni hišici in dobra gospodinja, katera je postavila še tja pred nju polno latvico kislega mleka in precejšen kos črnega kruha. Spoštovani Miško Zme-

tenko se je kar vrgel na latvico, Lenart se je pa nekoliko obotavljal.

„Le daj, le daj, tako je, da bi ga angeljci jeli, če bi zobke imeli“ — dejal je Miško Lenartu.

„Nisem ga še nikdar jedel v svojem življenju,“ — odgovori mu oni žalostno in obžaluje, da pred njim ne stoji skleda krompirja v monduricah (v oblicah) ali pa kislega zelja.

„Ti pa res ne veš, kaj je dobro. Kar z žlico vanj, dokler ga je kaj“ — reče Miško in tudi Lenart se več dolgo ne obotavlja, ker vidi, da bode skleda prazna, če hitro ne začne. Nu, in ne upré se mu mleko. Spozna, da kislo mleko včasih ni slaba jed. Ko iz latevice zasije globok prepad in ko so bile zadnje drobtinice kruha po mizi skrbno pobrane, bila sta oba popotnika tako zadovoljna, da bi najraje dobri hišni materi poljubila žuljave roke, ko bi ne vedela, da bi se ona te gosposke navade branila in se ji čudila. Tako sta pa rekla najraje: „Stokrat Bog plačaj“ in pa „dobro počivajte“ vsem hišnim prebivalcem in šla prenočit na odmenjeno mesto gori nad hlev. Zarila sta se v sveže senó in po tako gosposki in zdravi večerji sladko zaspala.

Dobri Bog je vendar še nekoliko ljubil naša mlada postopača. Ko se je namreč po noči nekoliko izlilo, nastopilo je zopet lepo, solnčnato jutro in naša junaka mogla sta brez dežnikov dalje. Dobra hišna

mati, kateri sta se toplo zahvalila, dala jima je za odhodnico še toplega mleka in tako provzročila, da sta se one gostoljubne hišice še večkrat v življenju spominjala. Bolelo ju je le, da sta povsem pozabila ime oni samoti, kjer je stala hišica. Slovensko gostoljubje, kako si pač lepa navada, naj bi nikdar ne zginila izmej slovenskega naroda!

V rudokope, kateri se nahajajo tam pri Zagorju in v oni okolici, seveda nista šla Miško in Lenart. Saj je bilo vendar tako lepo gori na zemlji. Po drevesih lesketale so še nekatere kaplje večerajšnjega dežja, lesketajoč se v solnčnih žarkih kot svitli biseri. Sava šumela je po kamenju, kot da se ji Bog ve kako mudi. V gojzdu, kateri je obrasel vrhove holmcev, izmenjavale so se smreke z drugim drevjem, katerih temno zelenilo je tekmovalo s srebrnasto belino krških vrb, rastočih po savski obali. A v sredi še prijazne hišice, kot da jih je kedo zasejal po tem božjem svetu, tu jedna, ondi druga, kakor se je kateri poljubilo; z vrtovi, kateri so jih okreževali, oživljale so celo naravo. Nu, da bode slika popolnejša, pomislite si še belo cesto, katera se vije sem pa tam, a na nji naša zanimiva mlada popotnika, katera jo režeta „brez cvenka, brez žvenka“ v široki svet.

Ure naša junaka seveda nista imela. Če bi sodili po onem pregovoru, da je takrat poludne, ke-

5 45 M. M. Barle

predlogu. Želeti je, da bi ta predlog vsestranski spopolnjen kmalu postal zakon, ker bi gotovo do našal ljudstvu mnogo koristij v uravnem in gospodarskem oziru.

Šola brez Boga.

Pred nekaterimi dnevi je sedel na zatožni klopi pred porotniki v Parizu mladenič komaj sedemnajst let star. Zavratno je napadel, brezsrčno umoril ubogo žensko ter jo oropal malega imetja dveh frankov. Ujnična predrznost mladega hudodelnika je osupnila sodnike, porotnike in poslušalce, katerih je bila polna dvorana.

Predsednik vpraša Emilija Gaudot-a (tako je ime morilecu): „Ali bi bil umoril Rozino Mercie, ko bi ti bilo znano, da ima samo 80 kr. gotovine?“

Gaudot odgovori predrzno: „Zakaj ne? Kaj meni za staro okostje, je li jedno več ali manj na svetu.“

„Tvoja nesramnost bi se gabila celó ljudozrcem.“

„Jaz delam za vsako ceno.“

„Se le sedemnajst let star, pa si bil že večkrat kaznovan. Kdo te je učil take zlobnosti?“

„Kaj jaz vem!“

Česar ni povedal in razložil hudodelnik, povedal in razložil je neustrašeno njegov zagovornik.

Advokat Saint-Apert je govoril te-le pomenljive besede: „Moje opravilo je zelo lahko. Zatoženec je popolnoma obstal, tedaj ni potreba zagovora. Vendar moram nekaj dostaviti. Ako pravica hoče imeti od zatoženca odgovora, dovolite mi, da tudi pravica dá odgovor za obsodbo. Kakšna bo obsodba? Ne vem! Vem pa dobro, da je nekdo drugi tukaj bolj kriv, kakor zatoženec. Tega zadolženca, ali bolje te zadolženca vam hočem imenovati. Krivi ste vi, gospodje, ki tukaj zastopate družbo, tisto družbo, katera je primorana kaznovati krivdo, katere njena brezbriznost ali tudi nje spridenost ni mogla zabraniti. (Nemir med poslušalci.) Vidim zraven sebe in pozdravljam podobo Križanega. Tukaj stoji v vaši sobani, kjer obsojate hudodelnike. Zakaj ga pa ni v vaših šolah, kamor kličete otroka, da ga poučite? Zakaj kaznujete pred božjimi očmi, če si na vso moč prizadevate, izgnati Boga iz sre otrok? Zakaj se Gaudotu predstavlja križani Bog prvokrat tukaj, ko čuti, da ga je zadela ojstrost postave? Ko bi se bil križ Gaudotu pokazal takrat, ko je sedel v šolski klopi, ne bi sedel sedaj na tej sramotni klopi. Kdo je Gaudotu kdaj povedal, da je Bog, da je večna, prihodnja pravica? Kdo mu je kedaj govoril o duši, o dolžnosti do bližnjega, o ljubezni do Boga? Kdo ga je učil kedaj božje zapovedi: „Ne ubijaj!“ Prepuščena je bila ta duša lastnim strastem; ta mladenič je živel, kakor živé zveri v gozdeh; sem v sredi tiste družbe, katera ga hoče zdaj pobiti kakor tigra, namesto da bi ga bila naredila krotkega, kakor jagnje. Da, vi gospodje ste, katere tožim, ki se bahate z oliko, pa uiste drugzega, nego divjaki;

dar v želodecu kruli, to bi ona imela skoraj neprenehoma poldne, ker je na pol zrelo sadje, katero jima je skrivaj dajala dobrotljiva mati narava, slabo potolažilo nju lačna želodeca. Vender ura ni njima še tolike preglavice delala, kot pa to, koliko je od jednega kraja do drugega. Povpraševala sta seveda one, katere sta srečevala o tem, vender dobila sta čisto najbolj različne odgovore. Prvi je zatrjeval, da je do tega ali onega kraja še štiri ure, a ko sta hodila dobro uro in povprašala drugega, rekel je njima, da je ravno do ondot še pet ur, če bodeta dobro raztegnila svoje korake, a tretji dejal je, da prideta tje prav lahko v treh urah. O tem je sodba res prav različna, tako, da popotnik, kateri peš koraka, večkrat res ne vé, pri čem da je, dokler naposled ne zagleda zaželjenega kraja.

Naša slovenska Litija je popotnika zelo zanimala, vendar, da se pravo izrazim, ne toliko Litija, kot pa Miškov sorodnik, kateri je ondukaj že mnogo dolgih let vstvarjal čevlje in škornjice, nabijal podplate in krpal luknje in razpoke, katere so napravili zvedljivi prsti. Mož, Bog mu daj vse dobro, če še živi, a če je že umrl, pa nebeško veselje, bil je namreč čevljar. Naša popotnika hotela sta ga vsekakor obiskati in se saj nekoliko okoristiti z njegovim poznanstvom. Sicer je res reven stan, čevljarski stan, kot poje neka kajkavska pesenca, katera se glasi:

vi, ki trosite med ljudstvo nevero in nečistost ter se čudite potem, da vam ljudstvo odgovarja z zločini in razuzdanostjo. Obsodite le mojega klijenta, za to imate pravico: ali jaz tožim vas, in to je moja dolžnost.“

Politični pregled.

V Ljubljani, 30. avgusta.

Proti koroškemu konservativnemu poslancu Peitler-ju, ki je bil kakor katoliški in tudi od Slovencev izvoljeni poslanec glasoval za Celje, letéle so zbog tega od vseh stranij nezapnice in napadi. Liberalno-nacijonalni obč. odbori, društva, časniki kakor posamezniki so tekmevali med seboj v najpoglejših napadih. Tudi brezimne, skrajno nesramne dopisnice so mu pošiljali, a nemški listi jih slastno objavljali, vse na večjo čast znane nemške kulture in olike! A ogromna večina Peitlerjevih volilcev se ne dá vstrašiti. To je moral spoznati sam dr. Steinwender, ki je prišel nalašč na Zgornjo Belo, da tam na volilnem shodu rogovili in zabavlja proti Peitler-ju. Sedaj pa je 50 najodličnejših volilcev iz te občine izreklo v lepem pismu svojem vrlemu poslancu popolno zaupanje. Dobro!

Badeni in Čehi. Mnoga znamenja kažejo, da Badeni kot prihodnji ministerski predsednik ne misli prezirati Čehov. Tako se poroča z Dunaja „Listom ze západní Moravy“: „Čim več mandatov dobi konservativni element na Češkem pri prihodnjih volitvah, tem več upanja je, da bode ministerstvo delalo na častno spravo s Čehi. V prvi vrsti bode vlada dovolila Češki toliko avtonomije in prednosti pred drugimi avstrijskimi kronovinami, kakor je ima Galicija. V prvi vrsti bode vlada skušala premeniti volilno reformo približno tako, kakor jo je nasvetoval grof Taaffe. Dalje bodo na Moravskem pravičneje razdeljeni volilni okraji. Če torej s češkega stališča presojamo sestavljajoče se novo ministerstvo po njegovem programu, treba nam je največje previdnosti.“ — Dopisnik hoče reči: sedaj imamo Čehi priliko, da postanemo zopet važen del prihodnje državnozbornske večine; toda glejmo, da nam radikalni elementi ne prekrizajo računa.

Mladočeški shod. Glasilo Mladočehov v večerajšnji številki prav na kratko omenja, da je sklenil izvrševalni odbor mladočeške stranke na večerajšem shodu, prirediti v smislu sklepa mladočeških zaupnikov 29. septembra velik strankarski volilni shod v Pragi. Na tem shodu bodo govorili za združenje mladočeških volilcev ter postavili kandidate za deželnozbornske volitve. Na dnevnem redu ni sicer nič drugzega omenjeno, vender pa se sme z gotovostjo trditi, da se bodo mej drugim tudi posvetovali o stališču mladočeške stranke nasproti novemu ministerstvu. Poleg teh točk se bodo pa tudi ozirali na staročeško in konservativno stranko, kateri jim provzročata mnogo zaprek. Poskušali bodo iztrgati iz rok staročeški stranki one kmetske okraje, katere si je ta ohranila pri zadnjih volitvah. Ta poskus se jim bode skoro gotovo izjalovil, kajti kmetje najod-

„Sédim, sédim celi dan
Kot v gajbi¹⁾ star puran,
Šivam sim, šivam tam
Crni sam, da me sram,
Jadan²⁾ ti je stanak tvoj
Dragi soštar Mátjč moj.“

Vendar je znano, da so čevljarji vedno radi veseli in zadovoljni. Često se glasi iz njih sobice ne samo nabijanje s kladivcem, nego tudi vesela pesem. In prav je tako, dobra volja je pol življenja!

Naša popotnika prispela sta v Litijo nekako takrat, ko bi imelo biti poldne, ne samo v njiju želodecih, nego tudi drugod po božjem svetu. Litija ni tako velika, da ne bi po marljivem poizvedovanju kmalo našla hišice Miškovega sorodnika. Prijazna hišica, dasi majhena. Nad vrati ploča z napisom in z velikim čevljem, spredaj majhen vrtec, okna skoraj zaraščena z rožmarinom in roženkravtom, temi priljubljenimi slovenskimi cveticami z groznim nemškim imenom. V veži nekoliko otrok, pri ognjišču mati čevljarka v najboljem poslu, prva sobica nekoliko večja z pogrnjeno mizo, na steni kletka z liščekom, v kotu pa čevljarska mizica, a poleg nje spoštovani čevljarski mojster z očali na nosu. Vtis pri pogledu vsega tega, posebno pa pogrnjene mize, bil je mogočen pri naših popotnikih.

(Dalje slédi.)

¹⁾ kletki, ²⁾ reven.

ločneje odbijajo vse napade od mladočeške strani in se krepko organizujejo kot gospodarska stranka.

Poljska gimnazija v Teštnu se bode otvorila dne 18. septembra z veliko slovesnostjo. Slavnosti se bodo vdeležila vsa poljska društva po svojih zastopnikih. Na čast ptujih gostov bodo k sklepu priredili slavnostni banket. Kaj bodo počeli pri tej priliki poljski židovski Nemci, si lahko mislimo, ako je primerjamo z njihovimi celjskimi bratci.

Italijanski klub. Primorski listi se mnogo pečajo s prihodnjimi deželnozbornskimi volitvami in prihodnjim italijanskim klubom državnozbornskih poslancev. Povod jim daje odstop grofa Coroninija. Italijani že računajo s tem, da dobe v goriškem deželnem zboru večino. Dne 21. t. m. je imel neki italijanski volilni odbor sejo v Gradiški, da se dogovori o prihodnjih kandidatih. Razpad Coroninijevega kluba je spravil tudi drugo vprašanje v razgovor, namreč o novem italijanskem klubu v državnem zboru. Tržaški Italijani pa imajo malo upanja, da bi se jim pridružili južnotirolski laški poslanci. Ob enem pa listi razpravljajo o razdelitvi Istre. Odtrgali bi radi vzhodno Istro ali Liburnijo ter jo združili s Kvarnerskimi otoki in Trstom v novo upravno ozemlje, koder bi vladali Italijani. Toda celo „Piccolo“ prizna, da so to prazne sanje, ker bi tudi v tem ozemlju bilo toliko Slovencev, da bi jih ne zadržala irredenta.

Turško vojno ministerstvo je odredilo, da se mora zvišati pehotni bataljon na 1100 mož. Ker jim v to svrhu ne zadostujejo rezervniki prvega in drugega razreda, zato bodo pozvali tudi vse moške do 45 leta. Bržkone je to zvišanje v zvezi z zadevami v Makedoniji, kjer potrebuje turška vlada vedno več vojaških močij.

Preiskovalna komisija v Ku-čengu po poročilih iz Hongkonga jako marljivo in vspešno deluje. Ob enem se poroča, da se ni bati novih nemirov v tem okraju vsaj tako dolgo ne, dokler deluje preiskovalna komisija. Posebno energično postopa angleški poslanik in le njemu se bodo imeli zahvaliti evropski priseljenci, ako bodo imeli trajni mir.

Cerkveni letopis.

Novi zvonovi.

Iz Prevoj.

Minulo je že par tednov, kar je naša cerkev sv. Vida dobila nove zvonove. Naročili smo jih v Gorici. Vse je ž njimi zadovoljno ter občuduje ubrane glasove.

Z veliko slovesnostjo smo jih pripeljali v vas. Od Domžal je spremljala zvonove ondotna godba, pot skozi prevojsko občino pa je bila ozaljšana z mlaji in slavoloki. Na Krilu so jih sprejeli č. g. župnik brdski z č. g. beneficijatom, šolska mladina, pevci in pevke ter obilo zastopnikov sosednih far. Da smo dobili tako lepo zvonilo, imamo se zahvaliti vrlim možem, gg.: županu Gašp. Kotniku, podžupanu Jos. Raku in Jos. Rusu. Mnogo so se ti možje trudili; ne le po domači fari, tudi po sosednih so nabirali darove. Nabrali so veliko svoto, tako da bo prav kmalu ves račun poravnán. Vlili so se zvonovi „v spomin velikega potresa od 14. do 15. aprila 1895, ki je bil tako močan, da so najtrdnější zidovi pokali.“

V nedeljo potem je bila lepa cerkvena slovesnost, katero sta opravila č. gg. dr. Andr. Karlin, profesor v Ljubljani, ter Jakob Strupi, beneficijat v Gorici. Vsi občani jima zato izrekajo srčno zahvalo.

Šolstvo.

Sv. Lenart v Slov. Goricah.

(Izv. dop.)

† Križec denem pred svoj dopis, da bodete precej uganili, da vam imam nekaj neljubega povedati. — Preteklo sredo dne 21. t. m. smo imeli pri nas pomenljiv dan. Položil se je temeljni kamen za novo šolsko poslopje. Ob določeni uri zbrala se je vsa odlična gospoda, povabljena od nekoga brez vednosti krajnega šolskega sveta. — Prišla je tudi pod vodstvom gg. učiteljev šolska mladina, da bi bolj pomnila, kedaj se je stavila ona hiša, v kateri si naj bi nabirala mladina cele fare dušnega blaga: vednosti in kreposti. Velč. gospod dekan I. Jurčič v spremstvu dveh gospodov so blagoslovili temelj in prosili nebeškega blagoslova,

da bi bila nova šola res šola modrosti in čednosti. — Stara navada je, da se vložijo in vzdajo v temeljni kamen kake listine, ki naj bi potomcem kazale zvesto podobo davno minolih dnij, ko bi — kar Bog obvaruj — burja časa izbrisala druge spominke. Tudi pri nas se je to zgodilo, toda na način, ki znova dokazuje preveliko popustljivost Slovencev. Krajni šolski svet, v kojem imajo veliko večino slovenski kmetje, je poprosil za cerkveni blagoslov a vzdati ni mislil ničesar. Toda vse drugače so mislili in ravnali nekateri, ki se sramujejo, da jih je zibala slovenska mati. Sestavili so za hrbotom krajnega šolskega sveta prav tihoma listino v nemškem jeziku, koja naj bi vzdana bila goljušvi monumentum aere perennius o nemški posesti pri sv. Lenartu. Delali so vse to tihoma brez vednosti krajnega šolskega sveta menda misleči: saj so Slovenci popustljivi, bali se bodo kakega šuma in bodo privolili v zadnjem trenutku, da se listina vzdaja. In niso se motili!

Odborniki krajnega šolskega sveta, ki so o tej stvari zvedeli še le v zadnjih trenutkih, niso oporekali, vedeli so namreč, da bi bil zbrani šolski mladini v veliko pohujšanje vsak šum, ki bi nastal vsled prepovedi. Da bi se pa vendar odborniki krajnega šolskega sveta ipso facto ne odpovedali svojim pravicam, so v svojih zadnjih trenutkih sestavili slovensko listino, koja se je pri slovesnosti najpreje prebrala in koje so podpisali vsi drugi odlični navzoči gospodje brez izjeme, ker jim je menda vest očitala, da niso ravnali v tej zadevi postavno in možato, temveč zakotno. Vzdana je sedaj v temeljnem kamnu šole, v kojoj zahaja nad 98 odstotkov slovenskih otrok, vendar le tudi slovenska listina poleg nemške — a v tujem zaboječku, kojega so brez ugovora odstopili posestniki. Zavest pa, da je slovenski kmet na svojem lastnem posestvu moral iti gostovat, naj odpre že jedenkrat nam vsem oči! Narodnemu odpadniku ne verjemi nikoli, kajti on ne pozna ne postave, ne značajnosti, kadar bi rad kaj dosegel. A Nemcu po rodu veruj le tedaj, če ga poznaš kot dobrega katoličana, ki da vsakemu, tudi Slovenceu, kar mu gre. — Sicer le božje oko vidi v prihodnost, ali upajmo, da bodo naši slovenski sinovi in hčere vživali, kar jim očetje pripravljajo. Šola naj izreja krepak in značajan zarod, vnet za narod naš slovenski, pobožen in zvest cesarju. In kadar se zopet ponovi šolsko poslopje z žuli slovenskih kmetov, naj te listine najdejo unuke ravnopravne, krepke na duši in telesu in hvaležne pradedom svojim.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 30. avgusta.

(Konkurenčne obravnave in potres.) Z ozirom na včerajšnji naš članek se nam iz zanesljivega vira naznanja, da g. c. kr. deželni predsednik baron Hein na to dela, da se bo ljudstvo rešilo doklad, s katerimi bi moralo po konkurenčni postavi prispevati pri popravilu cerkva, župnišč in šol. Konkurenčne obravnave imajo zdaj le bolj ta namen konstatovati fakično škodo.

(Dr. Baudin de Courtenay.) Slavni ruski učenjak in sedanji profesor na akademiji v Krakovu v Galiciji, ki je bival sedaj skozi 4 tedne na Bledu ter si utrjeval svoje rahlo zdravje, se je včeraj precej pokrepčan povrnil v Ljubljano. In se danes z brzovlakom odpeljal proti jugu, v Opatijo, Trst, Benetke in Rim. Pri povratku nazaj se oglasi še na razstavi v Pragi, oktobra meseca se pa povrne zopet v Krakovo. Bog ohrani vrlému učenjaku vtrjeno zdravje še mnogo let.

(Iz Škofje Loke), 28. avg. Pretečeno nedeljo je napravilo naše kat. društvo rokodel. pomočnikov svoj prvi izlet k Mat. B. na Brezje. Vdeležilo se je izleta nad 400 ljudi, dokaz vsesplošnega zanimanja. Imeli smo dve maši. Po prvi, katero je daroval podpred. A. Sinkovec, pristopili so naši društveniki k sv. obhajilu. Na to je sledil cerkven govor, katerega je govoril z vso navdušenostjo g. podpredsednik. Navduševal je poslušalce, katerih je bila skoraj polna cerkev, k ljubezni in k pobožnosti do Matere B. Drugo sveto mašo je daroval novomašnik Jurij Karlin. Po cerkvenem opravilu smo

se zbrali v okrašenih prostorih g. Finžgarja. Veselilo nas je tudi, da se je mogel vdeležiti naš g. predsednik tega izleta. Ko smo se domov peljali, bila je splošna želja, kmalo zopet napraviti tak izlet k M. B. in sicer z zastavo, katero bomo kmalo dobili. Bog blagoslovi pošteno rokodelstvo!

(Porotne obravnave.) Zaradi požiganja se je imel včeraj zagovarjati Jan. Presetnik iz Smartna na Savi, ker je zažgal 26. maja t. l. gospodarsko poslopje svojega brata Antona. Poslopje je popolno pogorelo in posestnik je imel škode 934 gl. Zatoženca so obsodili na desetletno težko ječo, poostreno z jednim postom v vsakem mesecu in trdim ležiščem vsako leto na 26. maja.

(Grablovic — obsojen.) Včeraj popoldne se je vršila porotna obravnava proti soc. demokratu Grablovicu, ki je v „Delavcu“ razžalil predsednika slov. kat. delavskega društva g. Tertnika. Porotniki so spoznali Grablovica krivim razžaljenja časti, in sodišče ga je obsodilo na tri tedne zapora. Gospoda Tertnika je zastopal dr. Ivan Šušteršič, Grablovica pa dr. Hudnik. — S tem je zopet vrnena čast vrlému in zaslužnemu predsedniku delavskega društva.

(Sreča v nesreči.) Dne 17. t. m. povozil je posestnik A. Krt iz Stržvega okr. Kranj svojega 4 letnega sina. Kolesa šla so mu čez obe nogi, vendar se mu ni nič hudega pripetilo; samo malo prasko je dobil na nogi.

(Ljudska šola na Kor. Belj) se bode po sklepu deželnega šolskega sveta razširila v dvorazrednico.

(Razpisana je služba) drugega učitelja v Komendi do 10. sept. Prošnje je vložiti na okr. šolski svet v Kamniku. — Mesto četrtega učitelja v Senožečah. Prošnje do 6. sept. okr. šolskemu svetu v Postojni.

(Duhovniške spremembe v lavantinski škofiji.) Župnijo M. B. v Crešnjicah je dobil gosp. Franc Ogrizek, dosedaj kapelan pri Sv. Petru pod Sv. gorami.

(Slovenecem gornjeradgonskega okraja!) Politično in gospodarsko društvo za ljutomerski in gornjeradgonski okraj priredi dne 1. septembra t. l. v Negovi politični shod. Kdor je bil dne 14. julija pri enakem shodu v Ljutomeru, bode rad pritrtil, da so takšni shodi prava šola za politično in gospodarsko življenje. Posebno v gornjeradgonskem okraju živečim Slovenceu je takih shodov silno potreba. Kje je tukaj najti tiste zavednosti in tistega narodnega ponosa, kakor v ljutomerskem okraju? Vse premalo se zavedamo svoje slovenske narodnosti in svojih narodnih dolžnostij! Preveč se klanjamo nemškemu uplivu in kar je najslabše, krivim prerokom. Krivi preroki so bili že v starem testamentu na kaj slabem glasu. Sedaj niso nič boljši. Rojaki! Politični shodi imajo namen, da se na njih podučuje ljudstvo o dogodkih v javnem življenju, o svojih pravicah in dolžnostih. Ako bi mi Slovenci vedno in povsod tirjali svojih pravic, katere nam dajejo postave, in bi vsak Slovenec vedno izpolnjeval svoje politične in narodne dolžnosti, mi bi ne živeli v tako žalostnih razmerah. Mi bi ne trpeli, da gospodari tujec na naši zemlji in da pijavke in krivi preroki slepijo in izsesavajo naše ljudstvo. Takšne razmere morajo prenehati. Vam, rojaki, ki plačujete davke in so vam podeljene različne politične pravice, vam je sveta dolžnost, da se daste podučiti o svojih pravicah in da jih potem tako izvršujete, kakor vam velevala narodna zavest. Od vas je odvisno, ali bo še znanprej se šopiril na slovenski zemlji ošabni nemškutar, ali pa bo Slovenec na svoji lastni zemlji svoj lastni gospodar. Pridite tedaj v obilnem številu na shod, na katerem bo povoril tudi državni poslanec dr. Gregorec.

(Iz Celja) se nam poroča: Dr. Hinko Šuklje, bivši sekundarij v deželni bolnišnici v Ljubljani, se je naselil kot praktični zdravnik v Celju. — Za okr. šolskega nadzornika v Celju je imenovan glavni učitelj v Gradcu Anton Nagele, mož nemško-narodnega mišljenja. — V Vojniku in Vitapju bodo še letos pričeli z nemškimi jednorazrednicami, dasi jih je toliko treba, kakor petega kolesa pri vozu.

(Volilski shod pri Sv. Barbari) v Halozah je bil prav dobro obiskan. Sklenila se je ta-le resolucija: „Slovenski volilci, zbrani na shodu pri Sv.

Barbari v Halozah izjavljajo, da popolnoma odobravajo izstop njih poslancev iz dež. zbora štajerskega, uvažajoč povod temu izstopu, ter pričakujejo, da se ne vrnejo v deželni zbor, dokler ne dobijo od merodajnih faktorjev zagotovil, da se bodo vpoštevale narodne in kulturne potrebe slov. naroda. — Slovenski volilci izrekajo zahvalo svojemu državnemu in pa deželnemu poslancu in njiju zagotavljajo svojega popolnega zaupanja.

(Pri dopolnilni deželnozborni volitvi) za mestno skupino Breže na Koroškem je bil izvoljen tovarniški vodja liberalcec Ehrenwerth; konservativci se niso vdeležili volitve.

(S Koroškega) dne 29. avg. Posestnik velikega hotela v Porečah, ki je pogorel dne 23. avg., Wallis, poplačal je svojim služabnikom vso škodo, katero jim je napravil požar. Izročil jim je 2342 gl. 70 kr. Pa 31 poslov je vsled požara sedaj brez službe. — V Gradcu se je usmrtil oženjeni 50-letni natakhar Fr. Dörtl iz Celovca, zapustivši 5 otrok. — V Št. Vidu ob Glini se je v ječi obesil 64-letni J. Polster, ki je bil zaprt zbog posilstva. — Osem hlevov in 3 hiše pogorelo je dne 24. avg. v Beljaku. Zažgali so otroci, ko so pušili na skrivnem smodčice. — Nek kmet blizu Volšberka je bil na sumu, da je skrivoma hodil na lov. Oblastvo je zato odredilo hišno preiskavo. Kmetica je hotela pomagati svojemu možu in odstraniti jelénovo kožo, shranjeno pod streho. Vrže jo zato skozi lino, ali kočljivi „corpus delicti“ pade spodaj stoječemu lovcu na glavo! Tableau!

(Ponesrečil se je) 14. t. mes. sedemdesetletni mizar Ivan Završnik iz Nemške Vasi. Padel je raz tri in pol metre visoko podstrešje in vsled težkega poškodovanja je 23. t. m. umrl.

(Pogorela je) danes zjutraj ob 4. uri lesena baraka čevljarskega mojstra Frana Kržana v Zvezdi. Ogenj je uničil tudi celo pohištvo. K sreči ni bilo nikogar v baraki. Kržan je zavarovan pri banki „Slaviji“.

(Poskušen samomor.) Danes zjutraj je skočil v Ljubljano vojak 7. lovskega bataljona, Ivan Tomšič, s celo opravo. K sreči so ga opazili nekateri navzoči ter ga še pravočasno potegnili iz vode.

Darila vsled potresa.

Mestnemu magistratu ljubljanskemu došla so za one, ki so bili po potresu prizadeti, še sledeča darila: Slovensko neodvisno podporno društvo „Slovenija“ v Cikagi (po gospodu Ivanu Hribarju, ravnatelju banke „Slavije“ v Ljubljani) zbirko 132 gl. 09 kr.; gosp. Fr. Tomšič, nadinženir v Pragi, zbirko 42 gl. 94 kr.; g. Franc Škedl, pomorski komisar v Pulju (po g. Oroslov Dolencu v Ljubljani) 27 gl. 50 kr.; gospa Fani Sacher na Bledu, zbirko 12 gl. 40 kr.; grofica Norman na Dunaju 2 gl. 25 kr.; gospodična Alice Czermak v Šumperku na Moravskem 1 gl. 20 kr.; gospodična Helena Wilecke v Frankobrodu 87 kr.

Društva.

(Posojilnica v Zagorju ob Savi) je imela v prvem polletju svojega delovanja 52.774 K prometa. To za Zagorje ni veliko, ker je še veliko denarja pri drugih zavodih, ali pa leži celo brezobrestno v skrinjah. V posojilnico ž njim! Posojilnica obrestuje po 4½ odstotka in daje posojila po 5½ odstotka. Ker so posojilnice koristne in se povsod lepo razvijajo, bilo bi tudi pri nas želeli nekoliko več zanimanja in delovanja.

(Novi odbor katoliškega tiskovnega društva v Mariboru) je v prvi seji dne 23. avgusta izvolil predsednikom preč. gospoda kanonika dr. J. Križaniča, podpredsednikom odvetnika gosp. dr. B. Glančnika, blagajnikom preč. g. kanonika dr. J. Mlakarja in tajnikom č. g. profesorja M. Mateka, ki je prišel v odbor, ker se je odborništvo odpovedal preč. gospod stolni dekan L. Herg.

(Veselic) priredi bralno društvo „Dolič“ v nedeljo dne 1. septembra t. l. v nadvojev. Ivanovi otlini v „Hudiluknji“ pri Slov. Gradcu po sledečem vspredu: 1. Ogleđovanje razsvetljene otlina. 2. Petje in tamburanje. 3. Slavnostni govor. 4. Prosta zabava. — To je tretja in poslednja letošnja veselica v tej zelo znameniti jami, ki je v kratkem času zelo zaslovela po slovenskem svetu.

Menjalnica bančnega zavoda

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v kurzem listu
zaznamovanih
menic in vrednostij

Schelhammer & Schattera

Wien,
I. Bezirk,
Stefansplatz
Nr. 11, Parterre.

Narodno gospodarstvo.

Za čebelarje.

C. kr. kmetijska družba kranjska je ravnokar izdala knjigo: „Umno čebelarstvo“, katero je spisal Jarnej Černé, bivši učitelj na deželni kmetijski šoli na Grmu.

Ker so zadnji čas naši čebelarji zelo povpraševali po slovenski knjigi o čebelarstvu, spisal je tako knjigo g. Černé ter je svoj rokopis predložil slav. deželnemu odboru kranjskemu, kateri je rokopis nagradil.

Naša družba, katera je knjigo sprejela v založbo, priskrbela je mnogo ličnih slik, dala je knjigo natisniti na lep papir ter lično vezat v platno.

Navzlic temu je družba postavila tako nizko ceno, da si knjizico lahko omisli vsak slovenski čebelar. Knjiga se prodaja samo vezana in stane izvod v pisarni naše družbe samo 35 kr., po pošti poslan pa 40 kr.

Telegrami.

Trst, 29. avgusta. Nadvojvoda Ludvik Salvator je došel včeraj zvečer v San Rocco ter se podal na svoje posestvo.

Dunaj, 30. avgusta. Včerajšni shod liberalne stranke je moral vladni zastopnik radi prevelikih nemirov zaključiti.

Dunaj, 29. avgusta (uradno). V Tarnopolu se je pojavil včeraj jeden slučaj kolere.

Budejevice, 30. avgusta. Mesto kaže najlepše lice; vse je pripravljeno za cesarjev vsprejem. Za cesarja in njegovo spremstvo je pripravljenih 35 sob v škofijski palači. Včeraj je došlo 18.000 vojakov vseh orožnih vrst.

Monakovo, 29. avgusta. Na katoliškem shodu so se sprejeli včeraj predlogi glede ustanovitve učilišč pod škotovskim vodstvom, dalje glede ustanovitve katoliškega vseučilišča za Nemčijo in jednakega zavoda v Solnogradu za Avstrijo.

Monakovo, 29. avgusta. Po sklepu zadnjega zborovanja na katoliškem shodu je bil slavnostni obed, katerega se je vdeležilo 200 oseb. Predsednik je zaklical „Slava“ papežu ter prebral brzozjavko cesarjevo, v kateri se ta zahvaljuje za udanostne izraze vdeležencev katoliškega shoda.

Pariz, 29. avgusta. Predsednik Faure je danes dospel iz svojega potovanja, da predseduje ministerskemu svetu. Popoludne ga je obiskal grški kralj.

Moskva, 29. avgusta. Listi poročajo, da je do polovice pogorelo mesto Inhonov, ki šteje 4000 prebivalcev.

Umrli so:

28. avgusta. Jožef Jenko, uradnega sluge sin, 3 dni, Hrenove ulice 11, splošno oslabiljenje.

29. avgusta. Jernej Marva, ševlarja sin, 7 dni, Pristavske ulice, božjast. — Jera Kanoni, delavčeva žena, 56 let, Karolinska zemlja 22, jetika.

V bolnišnici:

27. avgusta. Jožef Sedlaček, ključničarski pomočnik, 33 let, jetika. — Anton Vovk, brivec, 17 let, jetika.

Tujci.

28. avgusta.

Pri **Slonu**: Schwabe, Berger, Stanezy z Dunaja. — Skoife iz Inomosta. — Treven iz Idrije. — Orel iz Trsta. —

Weiss iz Branan-a. — Tabaj, Baum iz Gorice. — Eder iz Grada. — Trenner iz Berolina. — Andresen iz Hamburga. — Ponikvar iz Starega Trga. — Adler iz Plzna. — Wulcher iz Št. Jerneja. — Schäfer iz Draždan. — Mottony iz Bistrice ob Zili.

Pri **Maltcu**: Vitez Föderansperg, Robitschek, Herling, Fischer, Lippmann, Szeivert, Tebel, Goebel, Koschig z Dunaja. — Moretti, Turri, Romanin iz Trsta. — Winterhalter iz Maribora. — Stein, Fischer iz Prage. — Kaulich iz Št. Jurja. — Kopetzky iz Beljaka.

Pri **Lloyd**: Malehofsky iz Podgore. — Terschek iz Maribora. — Paith iz Sangaberg-a. — Knezivie, Messner Kuralt, Supan, Rehenburg iz Celovca.

Pri **Južnem kolodvoru**: Stangl, Schawbmeier iz Passau-a. — Zwar iz Pöchlern-a. — Münzberg in Rotter iz Krnova. — Šusteršič iz Gorice.

Pri **bavarskem dvoru**: Paulin z Reke. — Sturm iz Kočevja.

Pri **avstrijskem caru**: Vogelnik iz Idrije.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm
29	9. zvečer	742.4	19.1	brezv.	jasno	
30	7. zjutraj	742.4	13.9	sl. vzh.	megla	0.0
	2. popol.	73.98	27.5	"	jasno	

Srednja včerajšnja temperatura 19.4°, za 2.1° nad normalom.

Izvirnik: Giesshühl Sauerbrunn, želez. postaja, zdravilno kopalnice pri Karlovih varih. Prospekti zastoj in franko.

GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE
najboljše mizne in osvježujoče pijače, 6 35
preiskusene pri kašlju, vratnih boleznih, želodnem in mehurnem kataru.
Henrik Mattoni v Giesshühl Sauerbrunn.

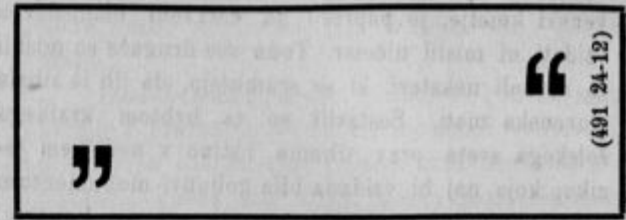
Zahvala 514 1-1
Vsem onim, ki so se spominjali našega pokojnega
Antona Sušnika
korektorja v tiskarni Bambergovi,
dalje vsem onim, ki so nam izražali svoje sožalje ob priliki njegove prezgodnje smrti in ga spremili v mnogobrojnem številu k večnemu počitku, zlasti velepoštovanemu osobju tiskarne Bambergova in plemenitemu njenemu lastniku princu g. Bambergu, in društvu tiskarjev za poklonjene vence in plemenito podporo; nadalje sl. pevskemu društvu „Slavec“ za prelepo nagrobno izreka na tem mestu naprisrčnejšo zahvalo
Janez Sušnik, kapelan,
brat.
V Dobovi pri Brežicah, dne 28. avg. 1895.

Koverte s firmo
vizitnice in
trgovske račune
priporoča
Katol. tiskarna
v Ljubljani.

Cesarsko-jubilejne cerkvostavbene srečke po 1 gld.
20 6 **Glavni dobitek** **Zadnji mesec.**
30.000 goldinarjev
vrednosti.
Srečke priporoča **J. C. Mayer** v Ljubljani.

Pepelik (potošelj)

kupujeta po najvišji dnevni ceni
Luckmann & Bamberg,
513 **klejna tovarna v Ljubljani.** 20-1

Išče se orgljavec.

Službo zamore nastopiti takoj. Pojasnila daje farni urad v Šmartnem pod Smarno Goro.

501 5-3 **M. Trček**, župnik.

Prečast. duhovščini
za liturgično uporabo najbolje priporočeno
V. A. Vinding-a
v Bistrieli ob Dravi na Koroškem
patentovano, na posebni način prirejeno
oglje za kadilnice
100 komadov gld. 1.80, poštni zabojček po 150, 200 in 300 komadov.
Pri naročilih blagovoli naj se posluževati nemškega ali latinskega jezika. Dobi se tudi patentovani stenj za večno luč.
Priznanje. Pri Vas naročeno in prejeto oglje za kadilnice smo porabili. Vaša iznajdba je res krasna, namenu popolnoma zadoščujoča in praktična. Blagovoli mi poslati zopet zabojček s 300 komadi — Malteški redovni konvent v Pragi, III., Badgasse 4, v maju 1895. I b l, t. č. superijor. 19 52-7

Lekarna Trnkóczy, Dunaj, V.
Protinski cvet
ali
cvet zoper trganje.
Steklenica 50 kr., 12 steklenic 4 gld. 50 kr.
Odločno najboljšo mazilo zoper trganje po udih, bolečine v rokah, nogah, v križu ter v živcih, otrpele ude in kite itd.
Dobiva se pri 566 43
Ubaldu pl. Trnkóczyju
lekarnarju v Ljubljani.
Pošilja se z obratno pošto.
Lekarna Trnkóczy v Gradcu.

Dunajska borza.

Dne 30. avgusta.		Dne 29. avgusta.		Kreditne srečke, 100 gld. 207 gld. 50 kr.	
Skupni državni dolg v notah	101 gld. — kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	151 gld. 75 kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	140 " —
Skupni državni dolg v srebru	101 " 25 "	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	159 " 50 "	Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	17 " 50 "
Avstrijska zlata renta 4%	122 " 40 "	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	196 " — "	Rudolfove srečke, 10 gld.	23 " 50 "
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101 " 35 "	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 " 70 "	Salmove srečke, 40 gld.	70 " — "
Ogerska zlata renta 4%	122 " 40 "	Tisine srečke 4%, 100 gld.	147 " 25 "	St. Genois srečke, 40 gld.	72 " — "
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99 " 95 "	Dunavske vranavne srečke 5%	130 " 75 "	Waldsteinove srečke, 20 gld.	53 " — "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1066 " — "	Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	107 " 70 "	Ljubljanske srečke	22 " — "
Kreditne delnice, 160 gld.	407 " 40 "	Posojilo goriškega mesta	112 " — "	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	173 " 25 "
London vista	120 " 85 "	4% kranjsko deželno posojilo	99 " 25 "	Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st.v.	3560 " — "
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	59 " 12 1/2 "	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99 " 90 "	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	111 " 50 "
20 mark	11 " 81 "	Priporočne obveznice državne železnice	225 " — "	Dunajskih lokal. železnice delniška družba	77 " 50 "
20 frankov (napoleonodor)	9 " 59 1/2 "	" južne železnice 3%	172 " — "	Montanska družba avstr. plan.	98 " — "
Italijanski bankovci	45 " 70 "	" južne železnice 5%	182 " — "	Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	169 " — "
C. kr. cekini	5 " 71 "	" dolenskih železnice 4%	99 " 50 "	Papirnih rubljev 100	129 " 62 "

Nakup in prodaja
vskovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri izrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je možno visocega obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnih.